

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Missa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

A D D I T I O.

Minor.

Vide etiam v. *Contractus*.

Minor ingressus religionem potest bona sua alienare, velut enim moritur, modo sit doli capax. *Fum. vers minor. 2. Styl. eodem.*

Minor in spiritualibus agit, ut major, itaque tenet renuntiatio ab eo facta beneficii. *Mol. d. 220. colum. 1024.*

Minor ante vigesimum annum non potest accusare, nisi ob sui aut suorum injuriam, nec ante vigesimum quintum esse procurator in judicialibus, nec ante decimum septimum in extrajudicialibus.

Spurio non datur à lege tutor, pater aut mater, sed à iudice naturali datur.

Missa.

Vide v. *Eucharistia*.

1. Missa, seu Missæ sacrificium est ceremonia sacra, qua res aliqua sacratur, aliquo modo consumitur, & soli Deo offertur in ipsius cultum, & recognitionem supremæ majestatis & excellentiæ. *tom. 1. de Sacramento Eucharistia, disp. 4. quest. ult. punct. 1. num. 3.*

2. Missa quoad substantiam instituta fuit à Christo in ultima cœna; quoad ceremonias verò instituta fuit ab Ecclesia, ex *Trident. sess. 22. ibid. num. 4.*

3. Partes essentielles sacrificii Missæ sunt, consecratio, oblatio, & consumptio; unde non fit sacrificium, quando Sacerdos populo ostendit hostiam pridie consecratam, neque fit propriè sacrificium in feria sexta Parasceves, cum non adsit nova hostiæ consecratio. Secus dicendum, quando unus Sacerdos perficit Missam ab altero inchoatam, aut quando Sacerdos reposit hostiam consecratam in sacrario, & ipse sumit hostiam ab altero consecratam. *Ibid. punct. 2. n. 1. & seq.*

4. Ad essentiam sacrificii non videtur requiri sumptio & consecratio utriusque speciei, cum sacrificium Christi cruentum

hinc representari possit per alteram tantum speciem. *Ibid. n. 7.*
 5. Effectus sacrificii Missæ sunt, conferre gratiam, & remittere peccata certo modo; impetrare nobis bona, quæ petimus & satis facere pro peccatis: ex quibus constat sacrificium esse propitiatorium, impetratorium, & satisfactorium. *Ibid. punct. 3. n. 2, 6. & seq.*

6. Valor sacrificii quatenus offertur à Sacerdote, non est infinitus intensivè, alioqui sequeretur uno sacrificio posse totum purgatorium exhaustiri; valor tamen generalis Missæ est infinitus extensivè, id est, non tot prodest, quin possit prodesse pluribus, *Ibid. punct. 4. num. 3. & 5.*

7. Missa ut sacrificium est, valorem accipit ex opere operato, prodestque omnibus ex opere operato: prodest enim ultra meritum & dispositionem fidelium; non tamen omnes æqualiter participant fructus sacrificii, sed inæqualiter juxta majorem vel minorem cooperationem ad sacrificium, & uniuscujusque devotionem. *Ibid. num. 7. & 8.*

8. Missæ sacrificium potest & applicari debet fidelibus in hac vita degentibus, sive iusti sint, sive peccatores: potest similiter offerri pro infidelibus & paganis, ut convertantur: prodest etiam defunctis existentibus in purgatorio: ira habetur in Trident. *sess. 22. cap. 2.* Beatis verò non prodest; nisi quatenus per ipsum coluntur, & honorantur: idcirco dicitur Missa de aliquo Sancto. *Ibid. punct. 5. num. 1. & seqq.*

9. Damnatis in inferno existentibus non prodest Missæ sacrificium, quia in inferno nulla est redemptio. Unde patet sacrificium non esse offerendum pro eo, quem constat mortuum esse in notorio peccato mortali: neque similiter pro parvulis cum solo originali ex hac vita decedentibus. *Ibid. n. 9. & seq.*

10. Quæres, cuinam prosit fructus sacrificii, qui fuit applicatus incapoci? Alii volunt hujusmodi fructum reponi in thesauro Ecclesiæ; & alii putant prodesse ipsimet oranti. *Ibid. n. 12.*

11. Missæ sacrificium celebrandum est à Sacerdote habente intentionem celebrandi, valetque sacrificium celebrantis in peccato mortali, quatenus nomine Christi & Ecclesiæ offertur; & sub hoc respectu Missa mali Sacerdotis tam prodest alii, quàm si à bono celebraretur: satisfacitque Sacerdos, qui pro celebratione stipendium accepit, celebrans in peccato; applicat enim fructum quem tenetur applicare, tamquam minister publicus: imò verò sacrificium factum ab excommunicato

to non vitando prodest aliis fidelibus ex opere operato; et re-
culaturque interdum excommunicatus, vel irregularis, si ce-
lebrat, quando alioquin incurreret gravem infamiam, vel
mortis periculum, vel aliud grave detrimentum non cele-
brando *ibid. punct. 6. num. 1. & seq.*

12. Probabile est simplicem Sacerdotem legitime non im-
peditum mortaliter peccare, si numquam celebret toto anno
contra Cajetanum, asserentem Sacerdotem numquam cele-
brantem peccare solum venialiter. *Ibid. punct. 7. num. 1.*

13. Sacerdotes curam animarum habentes, tenentur per se,
vel per alios celebrare, singulis saltem diebus, quibus popu-
lus tenetur Missam audire; non tenentur tamen illi sacrificii
fructum semper applicare: locus dicendum de Capellano, qui
tenetur juxta institutionem Capellaniæ, & intentionem fun-
datoris Missas celebrare; ita ut si Capellania instituta sit ad ce-
lebrandum quotidie, tenetur quotidie sub mortali celebrare,
salva tamen honestate, decentia, & nisi adsit legitimum im-
pedimentum. Huic obligationi celebrandi potest per alium
suppleri: nisi mens fundatoris fuisset obligare ipsummet Ca-
pellanum *Ibid. n. 4. 5. 6. & 7. & §. 1. num. 1.*

14. Quæres, an Capellanus, qui per alium satisfecit, cum
ipse nondum esset Sacerdos, teneatur ad restitutionem? Re-
spond. non teneri, quia tantum exhibuit per alium celebra-
do, quantum per seipsum exhibuisset: & potest is, qui per se-
ipsum tenetur aliquibus diebus in hebdomada celebrare, ob
impedimentum Missas differre in aliud tempus, possuntque
Missæ à Titio celebrandæ, ab alio celebrari, Titio ignorante.
Ibid. §. 1. n. 2. 3. 4.

15. Accipientes plura stipendia pro celebratione, non
posse unico sacrificio omnibus satisfacere, probabile est,
quamvis plurimi dissentiant, quando stipendia simul sum-
pta non excedunt quantitatem necessariam ad strictam ipsius
Sacerdotis sustentationem pro unico die; nec videntur eum
in conscientia, qui plures a pluribus colligunt stipes, illisque
unico Missæ sacrificio satisfacere arbitrantur. Neque à for-
tiori excusantur ii, qui accepta stipe cum promissione sæpius
celebrandi, unica Missa intendunt satisfacere; aut qui loco
Missæ integræ applicant solum collectam. Similiter non sa-
tisfaciunt Capellani, qui detinentur onere Missæ quotidianæ,
si aliò se conferant ad celebrandum causa exequiarum aut an-
niversariorum, tenenturque ad restitutionem Missarum quas
non

non celebrarunt, cum tenerentur: neque potest quis satisfacere oneri Capellaniæ, cantando Missam conventualem. *Ibid.* §. 2. num. 1. & seq.

16. An verò Sacerdos teneatur totam Missam illi applicare, à quo tenuem accipit stipem, v. g. quinque assium, gravis est dissensio inter Doctores. *Ibid.* num. 8.

17. Missas reducere, & ad minorem numerum revocare, pertinet ad Episcopos in Synodo dicecesana, quando stipendium est exiguum, & adest iusta causa. *Ibid.* num. 9. & 12.

18. Capellanus tenetur quotidie Missam applicare fundatori, si constat de quotidiana obligatione, quamvis non constet de fundatione Capellaniæ, secus dicendum si clarè non constet. *Ibid.* n. 13. & 14.

19. Quod si Sacerdos duplici obligatione impossibili tenetur, nec potest utrique satisfacere per se, vel per alium, priori satisfacere debet: quia qui prior est tempore, potior est iure. *Ibid.* num. 18.

20. Infideliter ageret is, qui celebraret diversas Missas, si ex promissione, vel fundatione teneatur certas & peculiare celebrare, v. g. de B. Virgine, vel de Requiem. *Ibid.* §. 3. num. 4.

21. Missa conventualis, vel solemniter videtur graviori cum onere celebranda, juxta ritum in Missali præscriptum, quam privata; cum celebrans ex devotione possit quam velit Missam conficere. *Ibid.* n. 3.

22. Qui suscepit onus celebrandi triginta Missas Sancti Gregorii, pro defunctis, non tenetur singulas de Requiem celebrare, nisi præsertim diebus, quibus officium solemniter celebratur; neque similiter tenetur eas sine interruptione celebrare. In quolibet loco benedicto licitum est Missæ Sacram facere, etiam in oratoriis Confratrum; peccaret tamen alibi celebrando, qui ex conventionem, vel aliquo titulo tenetur in aliqua Ecclesia vel altari celebrare, etiam si id faceret cum consensu heredum, qui non possunt voluntati testatoris derogare, quod si secus faciat, non idcirco tenebitur ad restitutionem. *Ibid.* num. 6. 7. & §. 4. num. 1. & seq.

23. Potestne Episcopus facultatem concedere, ut alibi celebraretur, quam in loco constituto, quando iusta causa id postulat? Respondi posse. *Ibid.* §. 4. num. 4.

Quæres, an peccent Sacerdotes, qui accepta stipe notabiliter differunt celebrationem Missarum? Peccant, si dilatio vergat in damnum illorum, quibus applicandum est

Missa

Missæ sacrificium, ut contingit in patientibus graves pœnæ in Purgatorio, &c. Hinc fieri potest, ut Sacerdos teneatur ad restitutionem, si accepit eleemosynam pro impetranda infirmi valetudine, & ipse celebrationem Missæ distulit in tempus, quo infirmus obierat. Caveant igitur Sacerdotes mercenarii, ne multa stipendia congerant pro multis Missis ad longum tempus duraturis. *Ibid.*, §. 5. n. 1. & 2.

24. Sacerdos qui anticipatè celebrat Missas, & non suspendit effectum sacrificii, sed ex tunc applicat sacrificii valorem pro eo qui dabit eleemosynam, satisfacit, & potest accipere eleemosynam pro Missa jam celebrata. Idem dicendum de Capellano, qui per se loquendo satisfacit anticipatè celebrando Missas. *Ibid.* nu. 3. & 4.

25. Potest Sacerdos rationabili de causa bis in die celebrare juxta casus à jure permisos. *Ib.* n. 9. & 10.

26. Sacerdos pro celebratione Missarum potest absque labe simoniæ exigere mercedem per viam juris, aut illam in partem deducere, etiamsi habeat pingue patrimonium, vel beneficium, quia Sacerdos non recipit eleemosynam tamquam pretium rei spiritualis, sed pro sua sustentatione, aut pro labore extrinseco, aut pro obligatione celebrandi hic & nunc. *Ibid.* punct. 8. num. 1. & seq.

27. Quæres, an Sacerdos possit suum valorem specialem, qui sibi debetur, alteri applicare, sicque duplicem stipem accipere? Respond. non posse. *Ibid.* n. 16.

28. Sacerdos qui modico temporis spatio, v. g. quindecim dierum infirmitate laboravit, non tenetur oneri quotidianæ celebrationis per alium satisfacere. *Ibid.* num. 17.

29. Qui plura colligit stipendia pro celebratione Missarum, potestne per alios Sacerdotes satisfacere, retenta sibi parte eleemosynarum, inscio dante, & insciis Sacerdotibus per quos pensum Missarum persolvitur? Respon. satisfacere, modo Sacerdotibus celebrantibus tantam tradat eleemosynam, quantum fert communis taxa; hoc tamen non est consulendum, cum redoleat nescio quid negotiationis, & nimix tenacitatis. *Ibid.* num. 18.

Hora celebrandæ Missæ incipit ab aurora, seu quando accipit illustrari per primam Solis irradiationem, vel paulò antè, quamquam in necessitate licitum est ante auroram, aut post meridiem celebrare. Nec reus est lethalis culpæ, qui una hora cum dimidia Missæ sacrum facit ante Solis ortum, etiam si

am si nondum recitarit officium divinū. *Ib. punct. 9. n. 1. & seq.*

30. Episcopus concedere potest facultatem, ut Missa celebretur in Capella domus privatæ, sed non in mari, vel flumine, ubi periculum imminet effusionis sanguinis; neque sine altari tam firmo, quàm portatili consecrato. Quod altare si notabiliter, seu enormiter frangatur, desinit esse sacrum: similiter si frangatur repositorium reliquiarum: nam tunc etiam amittit consecrationem: sicut etiam calix & patena, si ita frangantur, ut non possint inservire ad usum præfixum: aut si amisso auro per usum iterum postea deaurentur quoad superficiem, quæ tangit immediatè corpus & sanguinem Christi: seculus dicendum de calice, si cupa separetur à pede absque fractione notabili, ut accidit in calice tornatili, qui non amittit consecrationem. Quare non potest tangi à laicis absq; peccato, sicut nec patena & alia ornamenta, quæ immediatè attingunt corpus Christi, ut est palla, & corporalia, quæ quoad primam lotionem lavari debent à Diacono, & post lotionem non suat iterum benedicenda. *Ibid. num. 11. & seq.*

31. Præterea requiruntur ad celebrationem duæ mappæ, vel saltem una duplicata. Item vestes sacræ, alba, cingulum, amictus, manipulus, stola, & planeta, quarum omissio præcisa inadvertentia, inducit peccatum mortale, etiam si tantum una omitteretur. Idem dicendum de lumine, quod etiam est necessarium, confectum ex cera; quamvis in necessitate satisfaciat candelabula sebacea, aut etiam lucerna ex oleo. Adhibendus est etiam masculus, qui ministret, cujus loco adhiberi non potest femina ad inserviendum proximè, etiam in necessitate celebrandi, potiusq; celebrandum est sine ministro. *Ib. n. 25. & seq.*

32. Quæres, an Missa celebrari queat materna & vulgari lingua? Resp. quòd non. *Ibid. nu. 37.*

33. Defectus, seu error contingens in Missa circa substantialia, id est, circa materiam, formam, & intentionem, aut circa dispositiones Sacerdotis, supplendus est; sive advertatur ante consecrationem, sive post; alioqui sacrificium non perficeretur. Hinc Sacerdos quando sumpta hostia advertit materiam in calice positam, non esse veram materiam, nec adest vinum præsens, curare debet, ut vinum deferatur, si fieri potest absque scandalo; si verò periculum sit gravis scandali, perficere poterit sacrificium in una tantum specie. Quod si post sumptam hostiam repererit nihil esse in calice, vel esse solam aquam, vel alium liquorem distinctum à vino, debet accedere

re ad cornu altaris, simulando se velle purificationem accipere, deinde posito vino in calice, accedere ad medium altaris, ibique consecrare, incipiendo ab illis verbis, *Simili modo*, & absque elevatione subjungere: *Vnde nos memores Domini offerimus*; sicque sumat species vini consecratas, neque oportet ut reliqua non necessaria suppleat, aut novam hostiæ consecrationem faciat, sed tantummodo vini. Quod si Sacerdos voluit malitiosè hostiam consecrare ante sumptionem calicis, debet post sumptionem consecrare, ob integritatem sacrificii, poteritque materiam non sufficientem, aut non veram deglutire, & postea etiam non jejunus iterum consecrare. *Ibid. par. 10 n. 2. & seq.*

34. Quid verò faciendum, quando animal, vel quid aliud in calicem decidit? Si decidit ante consecrationem, alia materia sumenda est; si post consecrationem, & Sacerdos non poterit sine incommodo aut horrore sumere, extrahat, sumatque species consecratas, si non sint veneno infectæ, animalisque postea combusti cineres mittantur in locum sacrum. Imò verò poterit Sacerdos vinum veneno infectum, & ex inadvertentiæ sumptum evomere in vas mundum. *Ibid. n. 8. 9. & 11.*

35. Sacerdos non tenetur barbam abraderè, quoties super illam sanguis Christi cadit, sed sufficit, ut repetita lotionè barbam sedulo lavet. *Ibid. num 10.*

36. Eucharistia quam quis evomit, servanda est, donec corrumpatur; similiter si animal eam comedit, extrahenda erit, si fieri poterit, & conservanda donec corrumpatur, & post corruptionem comburenda; sicut etiam ipsum animal comburendum est, & ipsius cineres mittendi sunt in piscinam. *Ibid. n. 10.*

Quando Sacerdos advertit se aliquid spectans ad integritatem formæ omisisse, debet defectum supplere, ut validum efficiat sacramentum, nec satisfacit repetendo solum verbum quod omisit, sed debet totam formam repetere, si alia verba interjecta fuerant. Item debet similiter repetere verba consecrationis, quando dubitat de intentione sufficienti; si tamen prætermisum est aliquid, quod non est de substantia sacrificii, non est ex necessitate postea supplendum cum perturbatione ordinis ab Ecclesia præscripti. Ex quibus colligi potest Missam perfici absque alia iteratione, si hostia cadat in calicem dum frangitur, aut si species vini consecratæ congelentur, quæ tantum calefaciendæ erunt ad motus ad calicem hostiis calidis, ut sumi possint per modum potus. Quod si Sa-

cerdos moriatur ante consecrationem, non est obligatio perficiendi sacrificium; secus dicendum si moriatur, aut infirmetur, aut alio casu impediatur post consecrationem: tunc enim sacrificium perficiendum est ab alio sacerdote jejuno, si adsit; vel à non jejuno, si nullus alius adsit præter non jejunum, qui incipiet ab eo loco, ubi alter reliquit, excepta forma consecrationis, quæ tota ab uno & eodem proferenda est. *Ib. n. 12.*

§ 199.

37. Quæres, quid faciendum sit, quando dubitatur utrum Sacerdos, qui inter celebrandum defecit, consecravit hostiam? Resp. Sacerdotem suppletum debere etiam hostiam sumere, eamque consecrare, simul consecrando sub conditione eam, de qua dubium est an sit consecrata, vel posse novam hostiam consecrare; eam verò de qua dubitatur an sit consecrata, sumere post summptionem utriusque speciei, antequam sumat purificationem. *Ibid. n. 24.*

38. Fideles omnes, adulti, baptizati, diebus festis tenentur ex præcepto Ecclesiastico Missam audire, nisi legitimo detineantur impedimento. Per auditionem Missæ, intellige eam actionem per quam quis interest Missæ humano modo, corpore scilicet & mente. Ex quo sequitur, amentes & ebrios existentes in Ecclesia, dum Missa celebratur, non audire Missam, quia nequeunt humano modo interesse. Similiter non dicitur Missam audire, qui sciens in Ecclesia tali tempore Missam celebrari, mentem suam circa mysteria Missæ applicat, quia non interest Missæ corporaliter; sicut nec is interest mentaliter, qui voluntarie vagatur, advertens se mente vagari. Hæc doctrina extendi debet etiam ad pueros fideles, qui completis septem annis obligantur hoc præcepto audiendæ Missæ; secus dicendum de infidelibus cum non subsint Ecclesiæ. *Ibid. punct. II. n. 1. § seq.*

39. Quæres, an fideles teneantur tres Missas in die Natalis Domini audire? Respond non teneri, sed satisfacere præcepto, si Missam audiant; sive de Sancto, sive de martirio, sive privatam, sive solemnem: peccarent tamen mortaliter, si partem Missæ notabilem diebus festis non audirent, aut si non interessent tribus partibus substantialibus sacrificii, scilicet consecrationi, oblationi, & sumptioni. Per partem notabilem intellige, à principio usque ad Epistolam excludivè, quamvis nonnulli Doctores extendant etiam non improbabiler usque ad Evangelium. Intervientes tamen

Ec 2

Missæ

Missæ satisfaciunt præcepto; licet aliquando recedant à sacrificio, ut deferant necessaria ad sacrificium, modò non recedant ab Ecclesia longo temporis spatio. Idem dicendum de cæco, surdo, & illo qui Ecclesiam adit per metum sibi incussum ab alio, aut animo inspiciendi feminas, qui etiam audiunt Missam, modò assistant cum devotione. Neque tenetur is novam Missam audire, qui eam audivit, ignorans esse diem festum, aut qui unã Missam nõ attentè audivit, animo aliam audiendi. Satisfacit item præcepto Missæ audiendæ, qui tempore Missæ recitat horas Canonicas, aut peccata sua confitetur, modò tamen qui confitetur, habeat intentionem audiendi Missam: qua intentione qui carent, non satisfaciunt præcepto; sicut nec ii, qui notabiliter confabulantur, nugantur, vel dormitant tempore Missæ, aut tempore partis illius notabilis. *Ibid. num. 10 & seq.*

40. Missa cujusvis Sacerdotis licitè & validè audiri potest, quocumque in loco, sive in propria parochia, sive in Ecclesia Religiosorum, sive in oratoriis privatis, sive extra Ecclesiam, modò non adsit aliqua prohibitio in contrarium. *Ibid. par. 12. n. 1 & seq.*

41. Quæres, utrum extraneus, qui pervenit ad aliquem locum, in quo celebratur dies festus, qui non celebratur in proprio territorio, teneatur Missam audire in eò loco, ad quem pervenit? Resp. non teneri, nisi habeat intentionem ibi manendi majori anni parte, aut nisi dies ille festus celebretur etiam in proprio territorio. *101a num. 5.*

42. Excusantur fideles ab audienda Missa ob impotentiam audiendi, sive physicam, sive moralem; ob grave detrimentum spirituale, aut temporale damnum, proprium vel alienum; ob grave aliquod negotium. Hinc excusantur cursores, nautæ, muliones, iter facientes, si aliter commodè facere non possint, pastores gregis, custodientes domum, vel præparantes cibos in oppidis, ubi unica Missa celebratur: femina horrestæ, quæ carent veste conveniente suæ personæ, aut sociæ, aut pedissequa. Similiter excusantur nutrices, quæ secum puerum ad Ecclesiam deferre nequeunt, & ii qui propter inimicos domo securi exire nequeunt. Famuli item aut uxores, timentes rixas & verbera, si ad Missam accedant. Excusantur præterea ii, qui ad Ecclesiam pervenerunt inchoata jam Missa, si non habeant copiam alterius Sacerdotis, aut non præviderint fore, ut non pervenirent opportunè ad Ecclesiam. Excusantur item

Item, qui longius ab Ecclesia distant, si commodè nequeant Missam audire. Item qui vinculis detinentur, aut quibus domus loco carceris constituta est, aut qui domi per vim detinentur, licet in ea habeant oratorium approbatum. Excusantur etiam viduæ ob consuetudinem certo tempore domi se continentibus, & puellæ nobiles, quæ domo non consueverunt exire; secus dicendum si solcant exire ad ludos, aut choreas, aut spectacula. *Ibid punct. ult. n. 1. & seq.*

43. Petes, an puella Missam audire teneatur, etiam si credat se ab adolescente lascivo concupiscendam, dum ad Missæ sacrificium accedit? Resp. non teneri, sed potest audire, & uti iure suo. *Ibid. n. 15.*

44. Qui Missam audire non potest, non tenetur alias orationes recitare, aut alio die Missam audire; sicut nec tenetur partem audire quam potest, qui integram Missam audire non potest, est enim præceptum de audienda Missa, & consequenter de re individua. *Ibid. n. 16. & 17.*

45. Inculpabilis ignorantia & censura excusat fideles ab audienda Missa, & aliquando consuetudo regionis, ut patet in viduis. *Ibid. n. 18. 19. 25. & 26.*

46. Quæres denique, an excusentur feminæ ob menstrua temporalia? Resp. non excusari, præcisa debilitate. *Ibid. n. 28.*

A D D I T I O.

Hostiam oportet ex tritico confici. certè in alia specie frumenti consecrare non licet. An verò factum teneat, non conveniat inter Doct. De Missa multa Azor *lib. 10. c. 18. Suar. to. 3. ad 73. Tol. l. 2. vid. Fum. Euch. 1. Syl. Euchar. 1. n. 2. Val. de Euchar. à n. 19.*

Potest in necessitate consecrari in musto expresso ex uvis. *Sot. d. 9. q. unic. art. 5. Vival. de Euchar. n. 40. Suar. l. c. dist. 45. sect. 1. col. 3.*

Congelari vini consecrationem tenere quidam ajunt, alii negant. validam putat. Si est enim vinum etiam cum non est congelatum. *Ajunt Syl. Euch. 2. quest. 10. Ang. v. Missæ. n. 23. Sot. dist. 9. q. 1. art. 5. Vival. l. c. de mat. cal. num. 5. Suar. dist. 45. sect. 1. qui tamen cred. t. non licere hujusmodi materiam consecrare, propter dubium Negant. Armil. Euchar. n. 19. Ledesm. q. 15. art. 1. dub. 1. Alan. l. 1. de Euchar. c. 11.*

Præter corporalia, adhibenda lintea duo, quamquam unum

sufficit, si sit duplicatum: potest & quis, juxta quosdam, necessitate uti profanis lineis, eaque reddere domino (suo) renda. Suar. l. c. dist. 81. sect. 6. col. 1. Syl. Missa, 2. Vienda) neque enim necesse esse benedicta, *ibid.* De calice, & vestibus, Azor. l. c. 28.

Calicem & patenam oportet saltem ex stanno esse, vel plumbo Syl. *vers. calix* Suar. l. c. sect. 7.

Potest quis uti stola pro cingulo, & manipulo pro stola. Vide Suar. d. 82. sect. 2. Azor. c. 28. q. 8. Nav. c. 25. n. 84.

Cingulum non est necesse esse benedictum, secundum Rich. & Sot. apud Navarr. c. 24. n. 84. nec lineum, quo calicem operitur. Suar. l. c. col. 3. ex Concilio Rhemen, inter Sacerdotalia vestes, cingulum etiam numerat, & col. 6. omnes benedictas esse oportere, ait ex *e. vestimenta, de cond. dist. 1* & ex Romano Pontificali Navarr. l. 3. conf. 2. de consec. cinguli benedicti mentionit, Sa sequitur Syl. *Missa* 1. n. 2. & Rich. Cingulum benediciendum est. Nav. c. 25. n. 84. Azor. c. 28. q. 9.

Ex duplicata stola, vel casula seu planeta, possunt fieri duo, & ex stola cingulum, sine alia benedictione. Azor. l. c. 28. q. 9. Suar. d. 83. sect. 3.

Cingulum fractum potest necesse, si pars altera non sufficit. Si sufficit pars, adhibeatur: nam si necatur post ruptionem, admittit benedictionem. Suar. l. c. ex Palud. dist. 13. q. 2. & d. 25. q. 3. & Syl. *Benedict.* q. 6. Si vero antequam omnino dividatur, reficiatur, vel aliquo modo connectatur, sufficiet ad ulum. Suar. l. c.

Celebrare sine calceamentis, si absit contemptus, non est mortale peccatum; est autem, si celebretur corporalibus valde immundis. *Calceamentis*) Suar. d. 85. sect. 6. art. 3. Tol. l. c. 2. n. 11. *Est autem*) Syl. l. c. Suar. d. 81. sect. 6. in fin.

Corporalia lavant Diaconi, vel Subdiaconi, itemque purificatoria, & prima ablutio in piscinam mittitur; semel vero ita lota, possunt tradi Monialibus iterum lavanda, & reficienda. Suar. l. c. sect. 7. *Monialibus*) Cajet. *vers. Mulier peccata*.

Potest quis ex causa aperto capite celebrare, vel amictu, vel pileolo, saltem usque ad consecrationem; vitandum tamen scandalum, & debet fieri de licentia Episcopi, c. *nullus, de consec. d. 1. Ex causa*) ut incommoda valetudinis causa, Turrec. in cap. *nullus, de consec. r.* Nav. conf. 4. de celeb. Miss. Azor. l. c. 28. q. 10.

Non licet Missam celebrare sine ministro, juxta rubric. Missalis, & Ecclesiae consuetudinem, *ibid.* Turrec. in c. *hoc qui*

que, de conf. dist. 1. Azor c. 29. quest. 3. Suar. dist. 87. sect. 1. si necessitatis aliquis casus, fortuito & extraordinarie accidat, probabile existimat, posse fieri sine culpa. Et magis Sot. dist. 13. q. 1. art. 5. ad 12. Durand. l. 2. de ritib. cap. 15. Grass. l. 2. c. 42 nu. 3. sed quid femina? Remotè, ait Suar. l. c. posse interdum respondere Sacerdoti, ut ex choro, sed non proximè ad altare posse de bere ministrare, aquam & vinum præstando, & alia similia faciendo ex c. de cohabit. cler. & mul.

Celebrare in Parasceve non licet, etsi quidam licere putant; in die Coenæ licet, & Sabbato sancto. Parasceve) c. Sabbato, de conf. dist. 3. Suar. dist. 80. sect. 1 ex communi, potest tamen quilibet Eucharistiam sumere, ex Amal. Dur. Greg. M. contra Francolin. Die Coenæ) licere privatim celebrare, ait Nav. c. 25. n. 38. Sot. l. c. q. 2. art. 2. Suar. l. c. secretò, & sine scandalo, sed negat Francolin ob contrarium usum, idemque ferè docet Azor l. c. q. 5. Sabbatho) Concedit Sot. l. c. Suar. l. c. in fin. licere ob iustam causam, amoto scandalo, eo die privatim celebrare; idem tradit Azor l. c. qu. 9. dum venia à superiore petatur: at Francolin. l. c. Nav. l. c. mortale id crimen arbitrantur.

Pollutio involuntaria non impedit celebrationem Missæ, eo die; pollutus autem voluntarie, si post confessionem celebraverit, peccat, sed non mortaliter Nisi ex congruentia) Sot. dist. 12. quest. 1. art. 7. col. 1. D. Thom. 3. p. quest. 30. a. 7. Azor c. 31. quest. 12. lib. 10. Si post) Sine iusta causa, cum scandalo autem & temeritate, esset fortè mort. pecc. Sot. ibid. col. 10. vid. Azor. c. 31. quest. 3.

Hostia ab animali comesta, si potest extrahi, servetur donec corruptatur, animal vero comburatur, & in piscinam cineres mittantur; idemque videtur faciendum, si quis evomat Eucharistiam. vid. Azor. l. c. q. 8.

Si hostia calici hæret, aut palato, toties adhibeatur ablutio donec deglutatur. Nav. l. c. n. 90.

Post ablutioem si apparent reliquæ, aut particule consecratae, quæ non possint facile asservari, sumi possunt à Sacerdote, dum adhuc est in altari. vid. Navarr. l. c. ita Azor l. c. c. 30. in fin.

Si sanguis cadat super tabulam, lambatur hæc, & radatur; si super mappam, fugatur, & lavetur, deinde rasura, vel ablutio in piscinam mittatur. Tol. n. 6. Nav. n. 89 l. c.

Missæ sicca celebratur sine planeta, cum vestibus reliquis sacris, vel superpelliceo, cum stola in modum Crucis, &

candelis: non fit autem conversio ad populum, nec consecratio, nec ea, quæ ad oblationem pertinent.

De Missæ stipendio multa Suar. *dist. 86. sect. 1. 2. 3. 4.*

Cui datur certa summa pecuniæ pro Missis à se dicendis, potest alios pro minori pretio conducere, qui adjuvent, & reliquum sibi retinere; secus est, si accepisset, ut curaret dicendas per alios. Ita Sot. *l. 9. q. 3. art. 1.* Suar. *l. c. sect. 3. in fin.* Contrarium placet Majol. *4. dist. 43. qu. 3. dub. 2.* Nav. *cap. 25. n. 91.*

Missæ auditio.

1. Non potest Episcopus cogere ad audiendam Missam aut concionem in Parochia, aut ad discendam ibi doctrinam Christianam Ex *Congreg. Concil.*

De præcepto Missam audiendi Carbo. *de præceptis Ecclesiæ. Azor. l. 7. c. 1.* Suar. *dist. 88.* Nav. *c. 21 à nu. 21.* Tol. *l. 6 à c. 6.*

2. Satisfacit Ecclesiæ præcepto, qui incipit Missam audire ab Epistola; & secundum quosdam, etiam ab Evangelio: & qui post Epistolam vel Evangelium veniens, legit aut audiat legente, quæ non auditur: & qui tempore Missæ discurret pro rebus Missæ necessariis; & qui præsens est, etiam si non audiat, modò reverenter attendat; & qui partem unius Missæ audit, & reliquam alterius: & qui audiens Sacrum, simul dicit Officium, aut pœnitentiam adjunctam, id tamen quidam non admittunt.

Satisfacit) ut non peccet mortaliter.

Epistola) etiam exclusivè Sot. *dist. 13. q. 2. a 7. cum Ant. 2 p. 8. q. c. 10. §. 1.* Tabie *v. Missa, num. 10.* Syl. *v. Missa, q. 1.* Sandoval. *De offi. Eccle. p. 6. c. 4.* Suar. *d. 88. sect. 2.*

Evangelio) Lopez *p. 1. c. 32.* at Sot. *l. 2. tutum non esse ait Evangelium non audire, & ita Nav. c. 2. Suar. l. c.*

Legit) Ita Nav. *cap. 21. n. 2.* quam reprehendit Suar. *d. 88. sect. 3. col. 2.* practicè tamen tolerari ait in alio sensu, scilicet si is qui Evangelium omisit, audiat totam Missam. reliquam usque ad Evangelium Joannis inclusivè.

Qui partem) Azor. *l. c. quæst. 3.* Sot. Nav. *l. c.* Tol. *l. c. cap. 7. n. 8.* Suar. *l. c.*

Simul dicit) Nav. *l. c. n. 8.* Joan. Med. *qu. 49 de confess.* Tol. *l. c. c. 6. nu. 5.* Azor. *l. c. q. 3. c. 1.* Suar. *l. c. sect. 4. in fine.* Sot. *l. c.* Vide Carbo *de audienda Missa, c. 9.*

Non admittunt) Ang. *vers. Feria, n. 46.* Syl. *Missæ 2. §. ult.*

Post